

Tyreoidální léčiva

Léčiva dělíme na thyreoidální hormony a antithyreoidální látky.

Thyreoidální hormony

Užívají se jako substituční látky při hypothyreóze, na záněty štítné žlázy, k supresivní terapii karcinomu štítné žlázy. Mezi nežádoucí účinky patří symptomy hyperthyreózy (nervozita, úbytek hmotnosti) a kardiotoxicita (tachykardie, anginózní bolesti, dysrytmie).

- **Levothyroxin** (T_4) – projev s latencí 3–5 dnů, plný účinek za 2–4 týdny, podání 1x denně.
- **Liothyronin** (T_3) – projev za 1–3 dny, podání 2–3x denně.

Antithyreoidální látky (tyreostatika)

Cílem je snížit tvorbu hormonů štítné žlázy u hyperthyreózy. Mohou vést i ke zvětšení žlázy. **Inhibují thyreoperoxidasu** a tím snižují jodaci tyrosinových zbytků thyreoglobulinu. Vedou k rychlému snížení plazmatických koncentrací hormonů, ale klinická odezva se dostavuje za 4–8 dnů z důvodu velkých rezerv tyroxinu a jeho dlouhého poločasu. Procházejí placentou. Mohou způsobovat reverzibilní granulocytopenii (u 0,5 %), alergické reakce (až u 25 %)

- **Karbimazol** – proléčivo, přeměňuje se na thiamazol.
- **Thiamazol**
- **Propylthiouracil** – krátký poločas, 4x denně.

Mimo inhibitorů thyreoperoxidasy existují i tyreostatika inhibující příjem jódu do thyrocytů – **perchloráty** (též chloristany). V ČR momentálně žádný takový lék není registrován, ačkoliv zaměstnancům Jaderné elektrárny Temelín budou podány kapky chloristanu sodného v případě aktivace traumaplánu (zabránění vychytání radioaktivního jódu štítnou žlázou).^[1]

Aniontové inhibitory

Kompetitivně blokují transport jodidů. Používají se pro diagnostiku.

- **Thiokyanát**
- **Chloristan**

Jód

- **Radioaktivní jód** – používá se k destrukci parenchymu, je vychytán ve štítné žláze a emituje beta záření.
- **Anorganický jód** – funkce žlázy je závislá na jeho přísunu (150–200 µg denně).
- **Jodid draselný** – podává se při hypothyreóze nebo také ve vysokých dávkách jako prevence před ohrožením radioaktivním jodem.

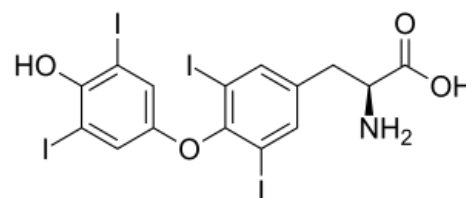
Odkazy

Související články

- Hypothyreóza
- Hyperthyreóza

Použitá literatura

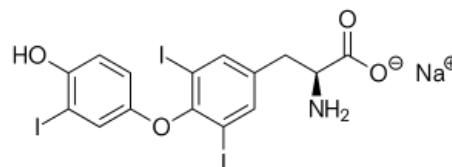
- HYNIE, Sixtus. *Farmakologie v kostce*. 2. vydání. Praha : Triton, 2001. 520 s. ISBN 80-7254-181-1.
- LINCOVÁ, Dagmar a Hassan FARGHALI, et al. *Základní a aplikovaná farmakologie*. 2. vydání. Praha : Galén, 2007. 672 s. ISBN 978-80-7262-373-0.

Levothyroxin

Letrox®, hromadně vyráběný léčivý přípravek s levothyroxinem

Liothyronin

Reference

1. Česká republika. Ministerstvo zdravotnictví. Věstník Ministerstva zdravotnictví. In *Část 2*. 2004. s. 10.